

Gränsen mellan kreation och destruktion överskrids våldsamt i Anastasia Ax installation "The world as of yesterday".

Bild: Anastasia Ax

Modig utställning som litar på konstens egen kraft

Johannes Björk ser sommarutställningen "Fragmented realities" på Göteborgs konsthall och överraskas positivt av en jargongfri tillit till konstens kraft och materialitet.

Att tiden inte räcker till, att vi inte får ihop vår vardag, är en välbekant känsla. För något decennium sedan myntades det horribla begreppet livspussel för att sätta ord på fenomenet. Problemet med begreppet var inte så mycket att det överför-

de en fråga om tid till pusselmetaforens rumsliga dimension, utan själva grundantagandet: att det ens skulle vara möjligt att lägga ut ett färdigt pussel givet att någonting – tid, pengar, energi? – redan från början saknades.

På sätt och vis är detta också det problem som konsten möter. Som filosofen György Lukács en gång påpekade löper konsten alltid risken att endast "på det inre planet övervinna den disharmoniska splittring som den kapitalistiska arbetsför-

delningen utsätter individen för". För att inte likt livspusslet endast lappa ihop en slöja som täcker över det fragmenterade livet måste konsten bevara, ja, rentav själv bli lika stympad som verkligheten om det ska bli möjligt att hitta vägar ut från en sprucken värld.

Sommarutställningen "Fragmented realities" på Göteborgs konsthall är ett exempel på en utställning som lyckas utmärkt i detta avseende. Och till viss del beror det på att man sätter sin tillit till konstverkens egen kraft. Detta är en utställning där den curatorielle inramningen är minimal: här saknas övergripande ingångar eller pepinnar som för samman de olika verken i en gemensam tematik. Och verken är just fragmenterade verkligheter, inte fragment av verkligheten – de ses inte som representationer av verkligheten, utan som verkligheter själva. Och i detta övertygar de genom sinnlig påtaglighet, emfatisk materialitet.

Särskilt så Anastasia Ax installation "The world as of yesterday", en

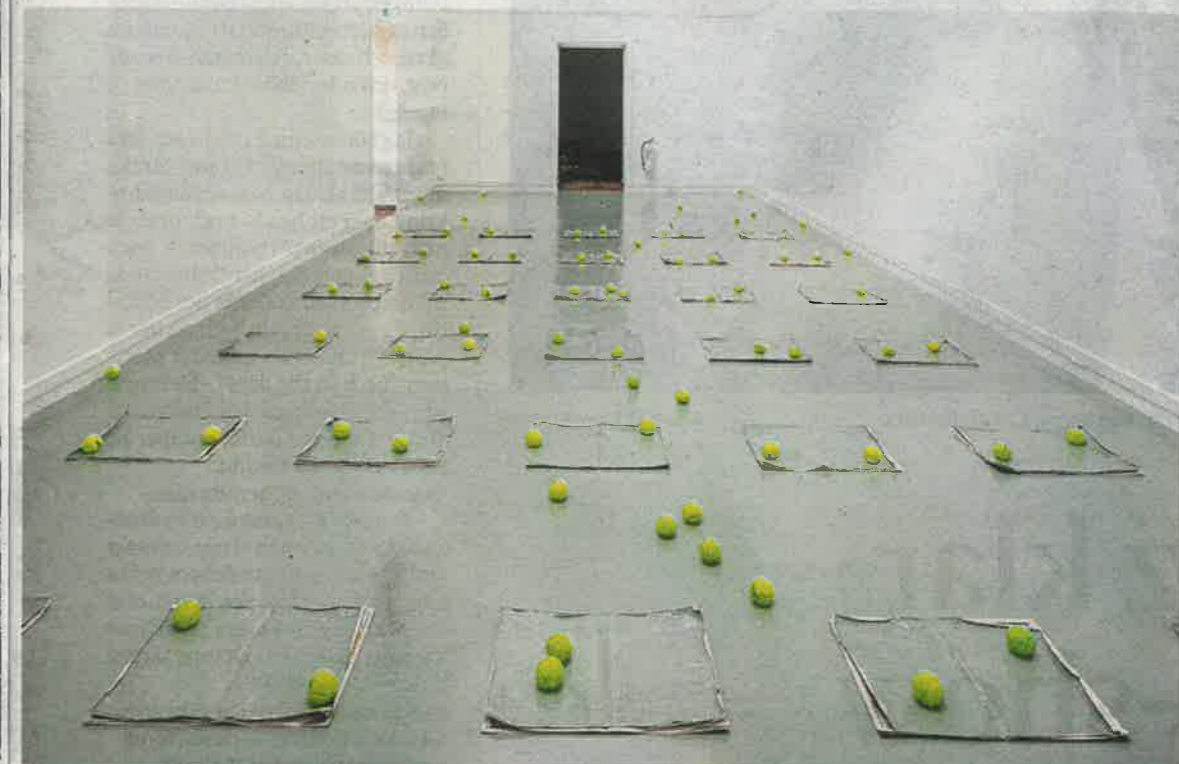
omfattande sammansättning balar med returpapper, som upptar större delen av konsthallens stora sal. Utan möjlighet att överblicka installationen i dess helhet utelämnas man till att undersöka balarnas innehåll: kontoutdrag, paxsedlar, betalningsplaner. Ett slags fragment av cirkulationsekonomin restavfall, här sammanpressade till ett reellt index på de tjänster och varor som kvittenserna refererar till.

Till installationen hör också ett furiöst performance, som rör sig mellan noisemusik och aktionism, där Ax på ett diaboliskt vis förstör såväl installationen som rummet med vat-

” Till installationen hör också ett furiöst performance, som rör sig mellan noisemusik och aktionism

Henrik Håkanssons flerkanaliga videoinstallation registrerar sprängningen av ett ensamt träd i olika fördröjda hastigheter. Bild: Henrik Håkansson

Alina Chaiderovs verk "Untitled (Concrete kid)" består av symmetriskt utplacerade och sprayade tidningsuppslag med asymmetriskt placerade tennisbollar.

Bild: Hendrik Zeitler

ten och bläck för att senare omforma de kvarlämnade fragmentet till något nytt. Gränsen mellan kreation och destruktion överskrids våldsamt.

Om Ax installation och performance helt upptar och äger rummet, så får Monika Grzymalas tejpinstallation "Raumzeichnung" (non-finito) sägas överväldiga det med en skenbar enkelhet. Mot utställningsrummets bakre vägg har Grzymala använt kilometervis med tejp för att skapa en installation som invecklar och materialiserar rumsliga flöden.

Från golv till tak sker en intensiv förtätning och veckning av tejen som på en och samma gång för tankarna till programmerarens kodflöden à la Matrix och till 1600-talets barockarkitektur med dess förkärlek för veckets struktur – som för att understryka alternativa utvecklingspotentialer i den vita kubens stelnade form.

I detta undersökande och frammanandande av tidigare osynliga rumsliga kvaliteter har Grzymala en affinitet med Alina Chaiderovs

verk "Untitled (Concrete kid)", som förra året visades på Borås Konstmuseum i delvis annan utformning. I Konsthallens mer tilltagna höjd och med dess takfönster får verket, som består av symmetriskt utplacerade och sprayade tidningsuppslag med asymmetriskt placerade tennisbollar, ett mer förtätat och närmast sakralt anslag. Samtidigt bibehåller det en spontanitetens impuls: det urbana barnets närmast psykogeografiska upptäcktsvand-

” Mot utställningsrummets bakre vägg har Grzymala använt kilometervis med tejp för att skapa en installation som invecklar och materialiserar rumsliga flöden

ring på jakt efter de förborgade irrationaliteterna eller alternativa logiker som döljs i stadsrummets sprickor.

Betydligt mer eterisk är Serina Erfjords installation "Among stars", som i stället för att söka i sprickorna väljer att helt överskölja betraktaren med ett slags viktlost strålbild av dammpartiklar.

Och i Henrik Håkanssons flerkanaliga videoinstallation, som i olika fördröjda hastigheter registrerar sprängningen av ett ensamt träd, ställs inte bara avgörande frågor om naturbehärskningens fördröjnings-effekter. Den visar också på hur olika betraktanden av ett och samma händelseförlopp kan ge upphov till stämningssmodus, från det naturgotiska till en atmosfärisk våldsamt som minner om Turners måleri.

"Fragmented realities" är en modig utställning. Den litar på konstens egen kraft bortom curatorprosans jargong. På så vis vinner den i aktualitet och komplikation.

Johannes Björk
kultur@gp.se